

Osvrt na *International Criminal Court Moot Court Competition*

International Criminal Court Moot Court Competition (ICCMCC) je godišnje natjecanje u obliku simuliranog suđenja na kojem se rješava hipotetski pravni slučaj primjenom međunarodnog pozitivnog prava. Kao jedino službeno natjecanje s polja međunarodnog kaznenog prava, priznato je od samog Međunarodnog kaznenog suda (ICC). U cijelosti se odvija na engleskom jeziku, a sastoji se od dva dijela: pisanih podnesaka i usmenih ročišta.

Ove godine Pravni fakultet Zagreb je nakon četiri godine drugi put nastupio na natjecanju, predstavljen timom od pet studentica - Valentine Beg, Lee Huljenić, Erblina Morine, Kristine Rudec i Sare Opačić, pod budnim okom dviju trenerica - doc.dr.sc. Maje Munivrane Vajde i doc.dr.sc. Sunčane Roksandić Vidličke.

Pripreme su počele početkom studenoga 2015. kada je objavljen *case*. Odlika je svake vrste *moot* postavljenih slučajeva da odražavaju neke od gorućih aktualnih problema, što pred sudionike stavlja izazov kojem nema jednog univerzalno točnog rješenja. Nužno je biti u toku s geopolitičkim strujanjima i nekima od najvećih problema današnjice, a to stvari čini dinamičnima i progresivnima. „Situacija u Porvosu“, kako se naš *case* zvao, bila je složeni konflikt koji se protezao područjima triju država (Yunkel, Porvos i Tyvosh), a u kojem je dominirala teroristička skupina Olmic State of Tyvosh and Yunkel (OSTY), obilježena religijskim fanatizmom i moćnim kapitalom. Problemi su bili doista raznovrsni: od upotrebe djece pirata u oružanim sukobima, preko korištenja biološkog toksičnog oružja i uništenja jezerskog ekosistema pa do procesnog pitanja nepristranosti sutkinje koja je ranije u svojoj karijeri pisala o procesuiranju piratstva kao međunarodno kažnjivog zločina. Postavljena pitanja kretala su se u okviru istrage koja je trebala ustanoviti jesu li djela počinjena na odnosnim teritorijima dovoljne težine da, kao zločini protiv čovječnosti i ratni zločini, budu predmetom rada ICC-a, čija je osnovna zadaća privesti pravdi počinitelje najtežih zločina koji su od interesa za čitavo čovječanstvo.

Situaciju smo trebale obraditi i obraniti iz tri perspektive: kao Tužitelj ICC-a, kao Vlada države Yunkel s čijeg je područja zaškrio sukob te kao pravni zastupnik žrtava. Rok za slanje memorijala bio je 25. veljače u 9.00 sati. Prva etapa rada bila je obilježena neprospavanim noćima, detaljnim seciranjem Rimskog statuta i ostalih dokumenata ICC-a, beskrajnim iščitavanjima sudske prakse i naučavanja najvećih publicista te strukturiranjem argumenata kojima ćemo se boriti na kasnijim usmenim ročištima. Kako je vrijeme odmicalo, ishod je bio sve neizvjesniji. Međutim, vodeći se onom Thomasa Fullera da „je najtamnije pred svitanje“, ustrajale smo i kliknule *send* 25. veljače ujutro, nakon besane noći nabijene adrenalinom. Podnesci su bili poslani, a nama su predstojile pripreme za finalne runde koje su se održavale u Haagu, u Nizozemskoj od 22. do 27. svibnja. U iduća tri mjeseca morale smo izbrusiti govorničke vještine i pripremiti se na... pa baš na sve. Ta druga etapa rada nije donijela toliko neprospavanih noći, ali je emotivno bila i iscrpnija

nego prva, budući da je tražila potpuno saživljavanje govornika s pozicijom koju zastupa. Vrijeme ispunjeno ročištima i vježbama prošlo je brzo i tek pošto što smo se snašle, uzlijetale smo s Plesa za Haag. Bez velikih očekivanja, ali s dobrim nadanjima.

Boravak u Haagu, kao kruna mukotrpnog rada, doista je bilo nezaboravno iskustvo. Preliminarne runde održavale su se na kampusu Sveučilišta Leiden u samom centru grada, a u sudačkim foteljama sjedili su renomirani praktičari i teoretičari s polja međunarodnog kaznenog prava. Nakon usmenih ročišta, ono malo slobodnog vremena ispunile smo posjetivši International Court of Justice i International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia, pri čemu smo se upoznale s radom tih institucija, a obišle smo i ostale znamenitosti Glavnoga grada Pravde. Taj mali grad iznimnog značaja za međunarodnu zajednicu, prožet radnom atmosferom i poštivanim pravilima, ostavio nas je bez daha. Večer prije velikog finala, organizatori su nam upriličili BBQ zabavu na Scheveningen plaži i pokazali nam ležernu stranu grada, čime su nas do kraja oborili s nogu.

Naš tim prošao je u četvrt-finale, zajedno s još 26 timova od ukupno 112 prijavljenih. Nakon četvrtfinalnih sučeljavanja, u ICC-evu sudnicu smo nažalost dospjele samo kao gledatelji. Ipak, sveukupno smo zauzele visoko 18. mjesto prema ukupnom rangu. Ponosimo se plasmanom jer smo ostvarile značajan uspjeh kojim smo respektabilno predstavile Pravni fakultet u Zagrebu i Republiku Hrvatsku na jednom tako prestižnom svjetskom natjecanju.

Nakon proglašenja pobjednika, svi sudionici su se opustili i imali prilike upoznati suce ICC-a na neformalnom domjenku u auli samog Suda. Natjecanje je završilo, ali znanje i iskustvo sakupljeno tijekom šest mjeseci, uz nova poznanstva, ostali su kao nagrada za sav uloženi trud.

Neprocjenjivo je iskustvo stečeno radom na ovom projektu, koji vjerno prikazuje kako izgleda rad na stvarnim *high-profile* slučajevima. Uz oštre pravničke reflekse i ekspertizu, traži se potpuna predanost, spremnost na borbu i čvrste emocije. Nezaobilazan faktor za uspjeh su timski rad i koncentracija na krajnji cilj. Tijekom priprema za jedno ovakvo međunarodno natjecanje, studenti imaju prilike steći vještine pravnog istraživanja, argumentiranja, pisanja i retorike, a sve na stručnom engleskom jeziku. Također je važno spomenuti i značaj samog međunarodnog iskustva, koje nam je dalo uvid kako stojimo u odnosu na druge svjetske pravne fakultete, iskristaliziralo nam ambicije i otvorilo neke nove vidike. Osobno sam veoma zahvalna što sam imala prilike sudjelovati na ovom natjecanju jer sam mnogo naučila u profesionalnom smislu, ali i privatnom.

Iako iziskuje mnogo truda, vremena i energije, ovu izvannastavnu aktivnost bih svakako preporučila svim zainteresiranim kolegama i kolegicama. Rješavanje naizgled nerješivih situacija, upoznavanje stranih studenata i vrhunskih stručnjaka, te tjeranje sebe preko vlastitih očekivanja eksponencijalno doprinose napretku i kvalitetno nas pripremaju za stvarnu džunglu.

Nadam se da će ovaj kratki osvrt na tako bogato iskustvo ohrabriti barem neke od vas da se upustite u izazov čiji je jedini siguran ishod taj da ćete iz njega izaći jači i pametniji.